

Λυχνία

ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου

ΤΟ ΚΑΚΟ ΕΙΝΑΙ «ΚΑΚΟ»

Σκοτάδι εἶναι τό κακό. Θάνατος εἶναι. Νύχτα εἶναι. Μιά κατάσταση τόσο κακή, πού μᾶς κάνει καί δέν βλέπουμε, ἐκεῖνα πού θά ἔπρεπε νά τά βλέπαμε καί δέν κάνουμε τίποτε ἀπό ἐκεῖνα, πού ἦταν τό πιο καλό γιά μᾶς νά τά κάναμε!

* * *

Οἱ πεθαμένοι παίρνουν ἄσχημη ὄψη· δυσάρεστη σέ μᾶς· καί γρήγορα βρωμᾶνε.

Τό ἴδιο καί οἱ ψυχές ἐκείνων πού ζοῦν βουτηγμένοι στό κακό. Εἶναι γεμάτες βρώμα καί δυσωδία.

Κλειστά τά μάτια. Σφιγμένα τά χεῖλη. Ἀκίνητοι καί ἄσειστοι, κολλημένοι στό κακό! Ὑπάρχει καί κάτι ἀκόμη χειρότερο.

Γιατί; Γιατί αὐτοί εἶναι, τουλάχιστον, καί γιά τά δύο (σῶμα καί ψυχή) νεκροί καί πεθαμένοι. Ἐνῶ κάτι ἄλλοι πού ζοῦν σωματικά, εἶναι γιά τήν ἀρετή καί τό καλό, ἐντελῶς ἀναισθητοί, ἐντελῶς πεθαμένοι, γεμάτοι ζωντάνια στό νά κάνουν τό κακό!...

Καί πάρε παράδειγμα:

Χτύπα πεθαμένο! Δέν αἰσθάνεται τίποτε. Καί δέν ἀντιδρᾷ καθόλου! Καί ὅπως ἓνα ξύλο ἅμα πάρε φωτιά «καίει», ἔτσι καί ἡ ψυχή πού ἔχασε τήν ζωή, «καίει», ἀπλά καίει. Χωρίς νά μπορεῖ νά ἀντιδράσει στήν φωτιά πού τήν καίει! Καί ὅσο καί ἂν τήν χτυπᾷς ἢ τήν τρυπᾷς, τίποτε δέν καταλαβαίνει, τίποτε δέν τῆς προκα-

λεῖ πόνο! Καί δέν πέφτει καθόλου ἔξω, αὐτός πού θά εἰπεῖ, ὅτι ὁ ὑποδουλωμένος στό κακό, μπορεῖ νά συγκριθῆ μόνο μέ τρελλό ἢ μεθυμένο!

Ὅλα αὐτά τά ἔχει τό κακό, ἡ ἁμαρτία. Καί εἶναι ἀπό ὅλα αὐτά κάτι χειρότερο.

* * *

Ὁ τρελλός σέ ὅ,τι κι ἂν κάμει βρίσκει κατανόηση· γιατί τήν κακή του κατάσταση δέν τήν διάλεξε. Δέν εἶναι προαιρέσεως τό νόσημά του, ἀλλά φύσεως. Ἀπό ἄλλη αἰτία τοῦ ἦρθε. Ἀντίθετα, ἐκεῖνος πού ζεῖ μέ τό κακό καί τήν ἁμαρτία, πῶς νά βρεῖ κατανόηση; πῶς νά τοῦ δείξει κανεῖς συμπόνια;

Ἀπό πού μᾶς ξεφύτρωσε τό κακό;

Πῶς κατάντησαν τόσοι ἄνθρωποι στό κακό;

Ἀπό πού; Μέ ἐρωτᾷς; Πές το μου σύ: Ἀπό πού μᾶς ξεφύτρωσαν τόσες ψυχικές ἀρρώστιες; Ἀπό πού ἔρχεται ἡ φρενοβλάβεια; Ἀπό πού ἡ ἀναισθησία; Ὅχι ἀπό τήν χαλάρωση τοῦ πνευματικοῦ μας ἀγώνα;

Καί ἂν ἀκόμη καί τά σωματικά μας νοσήματα ξεκινᾶνε ἀπό δικά μας λάθη, ἀπό δική μας κακή διάθεση καί κακή ἐπιλογή, πόσο πιο πολύ σέ κακή μας προαίρεση καί ἐπιλογή, ὀφείλονται τά ψυχικά καί πνευματικά μας ἀρρωστήματα.

Πῶς μᾶς κόλλησε ἡ μέθη; Ὅχι ἐπειδή δέν φροντίσαμε νά συγκρατήσουμε τίς

“ΛΑΧΤΑΡΕΣ” ΚΑΙ ΛΑΧΤΑΡΑ!

Σημείο κατάπτωσης και έκφυλισμού της σημερινής κοινωνίας, είναι ή μανία για κατανάλωση και για πολυτέλεια.

Γιατί αυτό είναι κακό;

Γιατί, όταν ο άνθρωπος τό ρίχνει στην παράλογη φροντίδα του σώματος, ξεχνάει την ψυχή του.

Ψάξε και θά τό ιδείς!

• Πόσα “άθλητικά” κέντρα υπάρχουν στην γειτονιά σου;

• Πόσα εκατομμύρια ξοδεύονται σε καταστήματα όμορφιάς και σε κέντρα αισθητικής, για τό “φτιάξιμο” του προσώπου, πού έτσι κι άλλιώς μιά ήμέρα δέν θά ύπάρχει;

• Πόσες ώρες ξοδεύονται για body-building και για bodyline (μέ τό άζημιώτο);

“Αν σε κάτι τέτοιους ανθρώπους τολμήσεις και μιλήσεις για προσευχή, νά γονατίσουν έστω μερικά λεπτά μπροστά στό Θεό, θά είσπράξεις, πέρα από τήν ειρωνεία, και ένα σωρό δικαιολογίες και διαμαρτυρίες!

Κάποιοι μάλιστα, πού θέλουν νά πουλουν έξυπνάδες, λένε:

Τί; δίαιτα; Τί; νηστεία;

Ναί, συμφωνοϋμε! “Αν ό άπώτερος σκοπός θά είναι μόνο, (και στίς δύο περιπτώσεις: νηστείας και δίαιτας), ό άνθρωπος νά χάσει μερικά κιλά!

δρέξεις μας; Κάτι ανάλογο συμβαίνει και μέ όλα τά ψυχικά μας πάθη-άρρωστήματα. Άρχίζουν. Έμεις δέν φροντίζομε νά τά χαλιναγωγήσομε, νά τά κόψομε, και μετά ριζώνουν και γίνονται τόσο δυνατά, πού ή δύναμη ή δική μας δέν άρκεί πιά νά τά ξεριζώσει.

* * *

Γι’ αυτό, άδελφοί μου, σās παρακα-

“Ομως. “Η νηστεία της Έκκλησίας δέν επικεντρώνεται στό σώμα, αλλά στην ψυχή. Δέν έχει στόχο νά κάμει τό σώμα εύπλαστο, αλλά νά τό κάμει εύχρηστο όργανο στά χέρια της ψυχής, όπως ένα εργαλείο στά χέρια ενός επιδέξιου τεχνίτη.

Έδω προκύπτει και τό ζωτικό έρώτημα: Τί από τά δύο είναι τό σωστό;

• Η ψυχή είναι όργανο του σώματος; ή τό σώμα όργανο της ψυχής;

• Η ψυχή όφείλει νά ακολουθει τίς επιταγές (τίς όρέξεις) του σώματος; ή τό σώμα νά ύποτάσσεται στά παραγγέλματα της ψυχής;

Τό γνωρίζομε όλοι εκ πείρας, τό κάθε ένα από αυτά έχει, όχι απλά τίς απαιτήσεις του, αλλά και ότι επιζητεί αυταρχικά τήν ικανοποίησή τους. “Ομως δέν είναι δυνατό και τά δύο νά ικανοποιούνται ταυτόχρονα. Δέν μπορούν νά καθίσουν και τά δύο μαζί στό ίδιο τραπέζι!

Τί μας λείει αυτό;

Η αξία του κάθε ανθρώπου κρίνεται μέ βάση τίς επιθυμίες του· τίς όρέξεις του· τίς λαχτάρες του. “Πές μου, τί ποθείς· και θά σου είπω, τί άνθρωπος είσαι”!

• Λαχταράς για χρήματα περισσότερο από ό,τι για συμπόνια και καλοσύνη;

• Λαχταράς για πλούτη περισσότερο από ό,τι για άρετή;

• Λαχταράς για δύναμη και για αξιώματα περισσότερο από ό,τι για θυσία και διάθεση νά ύπηρετείς τόν συνάνθρωπό σου;

λῶ: όσο είσθε ακόμα καλά, μη διστάζετε νά αναλάβετε κάθε κόπο, προκειμένου νά καταντήσετε νά σās πιάσει ή πνευματική νύστα, πού κάνει τόν κάθε άνθρωπο νά χάνει κάθε όρεξη για ζωή πνευματική· για άγώνα, ανάμεσα στό καλό και στό κακό.

(Είς τήν Α΄ προς Θεσσαλονικείς, Όμιλία θ΄, γ΄)

Μετ.: † ό Ν. Μ.

Ας υποθέσουμε ότι σ' ένα μεγάλο σπίτι, παραφορτωμένο με παλιά έπιπλα και ρούχα και διάφορα άλλα μικροαντικείμενα, μπαίνουν δυό άνθρωποι, από τους οποίους ο ένας διαθέτει ύγιη και όξεια όραση και ο άλλος είναι μισότυφος.

Αν ρωτήσει κανείς τόν δεύτερο, τόν μισότυφο, τί υπάρχει μέσα στο σπίτι - έπειδή αυτός δέν είναι σέ θέση νά διακρίνει όλα τά πράγματα - θά βεβαιώσει ότι δέν υπάρχει εκεί μέσα τίποτε άλλο, εκτός από ντουλάπια, κρεββάτια, πάγκους και τραπέζια. Θά αναφέρει δηλαδή όλα εκείνα τά πράγματα, πού τά έχει αντίληφθῆ περισσότερο μέ τήν αφή παρά μέ τήν όραση.

Αντίθετα ο άλλος, πού μέ τό όξύ του βλέμμα σάν φωτεινό βέλος έχει εξερευνησει και τίς πιό κρυφές γωνίες του σπιτιού, θά αναφέρει, ότι παράλληλα μέ τά έπιπλα, υπάρχει ένα πλήθος από μικροαντικείμενα, πού δύσκολα μπορούν νά μετρηθούν· και τά όποια, άν τά συγκεντρώναμε, θά ήταν ένδεχομένως περισσότερα, από εκείνα τά λίγα έπιπλα, πού είχε αναγνωρίσει μέ τήν αφή ο σύντροφός του.

* * *

Τό ίδιο συμβαίνει μέ τούς άγίους. Οί άγιοι «βλέπουν» καθαρά. Μέ τόν ζήλο τους γιά τήν τελειότητα, οί άγιοι έχουν τήν εύαισθησία νά ανακαλύπτουν στον έαυτό τους όλες τίς πώσεις και τίς έλλείψεις, πού οί άλλοι δέν μπορούν νά διακρίνουν. Έτσι καταδικάζουν τόν έαυτό τους γιά πράγματα, πού τό δικό μας σκοτισμένο έσωτερικό βλέμμα

δέν θά μπορούσε ποτέ νά αντίληφθῆ. Έμεις οί άλλοι δέν δίνουμε σημασία πολλές φορές στά **μικρά** και, κατά τήν γνώμη μας, συγγνωστά άμαρτήματα. Οί άγιοι όμως, πού ή συνείδησή τους λάμπει σάν τό χιόνι, βλέπουν τόν έαυτό τους γεμάτο κηλίδες.

Αυτοί, πού καλύπτουν τά μάτια τής ψυχής τους μέ τό πυκνό πέπλο τής άμαρτίας, όπως λέει ο Κύριος, «*ένω κυττάζουν δέν βλέπουν, και ένω άκούνε δέν καταλαβαίνουν*» (Μαθ. 13, 13). Αυτοί μετά βίας αντιλαμβάνονται

ακόμη και αυτά τά **βαριά και θανάσιμα** άμαρτήματα.

Αλήθεια, αυτοί πώς θά μπορούσαν νά έχουν καθαρό βλέμμα, γιά νά διακρί-

νουν τήν άνεπαίσθητη εμφάνιση των ρυπαρών λογισμών, τίς φευγαλέες και κρυφές κινήσεις τής πονηρής έπιθυμίας - οί όποιες πληγώνουν τήν ψυχή σάν τά αίχμηρά βέλη - ή τήν διάσπαση του νοϋ πού τούς αίχμαλτίζει; Σκορπίζοντας τήν προσοχή τους σέ ένα σωρό πράγματα και αφήνοντας άχαλίνωτη τήν φαντασία τους, ούτε καν υποψιάζονται, ότι **θά έπρεπε νά λυπούνται κάθε φορά πού άπομακρύνονται από τήν μνήμη του Θεού**. Και αυτό, γιατί δέν αισθάνονται καμμία άπώλεια, ώστε νά θρηνήσουν γι' αυτήν. Αφήνουν όλάνοιχτη τήν πόρτα τής ψυχής τους, κι έτσι εισορμά βίαια μέσα τους τό όρμητικό ποτάμι των λογισμών.

Έπιπλέον, αυτοί **δέν έχουν συγκεκριμένο και σταθερό στόχο**, προς τόν όποιο νά επικεντρώσουν όλες τίς έπιθυμίες και τίς σκέψεις τους.

• Λαχταράς νά σβήνεις τήν δίψα τής καρδιάς σου μέ ήδονές του σώματος; ή, σάν πνευματική όντότητα, τρέχεις στίς πηγές του ζωντανού νερού πού ξεδιψάει τήν ψυχή;

* * *

Συμπέρασμα:

Οί λαχτάρες γιά πράγματα του κόσμου τούτου εύφραίνουν μέν τό σώμα, αλλά σβήνουν τήν λαχτάρα τής ψυχής γιά τά αιώνια και άληθινά. Και συνεπώς:

• Έκείνος πού φροντίζει νά γεμίζει

τήν κοιλιά περισσότερο από τήν καρδιά, είναι άνθρωπος πολύ φθηνός!

• Έκείνος πού "σκοτώνεται" γιά τό σώμα και άδιαφορεί γιά τήν ψυχή του, έχει πέσει σέ πνευματική άποτελμάτωση!

Ό,τι είναι θησαυρός σου, εκεί κολάει ή καρδιά σου!

* * *

Σύ τί προτιμάς; Τί λαχταράς;

Άρχιμ. Α. Μ.

Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου

ΝΥΧΤΩΜΑ ΣΥΠΝΗΜΑ - ΝΗΨΗ

Λέγει ο απόστολος Παῦλος:

Ἐμεῖς δὲν εἶμαστε «τῆς νύχτας». Δὲν κάνουμε ἔργα τοῦ σκότους. Μὰ δὲν ἀρκεῖ αὐτό. Δὲν κάνει «νά κοιμόμαστε»! Εὐύπνιοι πρέπει νά ζοῦμε. Μὲ τὰ μάτια ἀνοιχτά. Ἐκεῖνοι πού ζοῦν στό σκοτάδι, καλὰ κοιμούνται. Ἐχουν τάχα καί ἄλλη ἐπιλογή; Καί ἐκεῖνοι πού ζοῦν μεθυσμένοι, ντοπαρισμένοι, ἀπό λάθος ἀντιλήψεις, καλὰ ζοῦν στήν κοσμάρια τους, σάν μεθυσμένοι. Ἐμεῖς πού θέλουμε νά ζοῦμε στό φῶς τοῦ Χριστοῦ, σάν ἡμέρας τέκνα, ἔχουμε χρέος νά ἔχουμε τὰ μάτια μας ἀνοιχτά (Α΄ Θεσσ. 5, 5-8).

* * *

Στόν κόσμο αὐτό δὲν εἶναι δικό μας θέμα, πότε ἔχουμε ἡμέρα καί πότε νύχτα· πότε ξημερώνει καί πότε νυχτώνει. Εἶτε τό θέλουμε, εἶτε ὄχι· εἶτε μὰς ἀρέσει, εἶτε ὄχι ἡ νύχτα καί ἡ ἡμέρα ἐναλλάσσονται μέ τόν δικό τους ρυθμό.

Μὰ στήν περίπτωση τῆς νύχτας τῆς

Εἶναι μεγάλη πλάνη, νά θεωροῦμε ἤδη ἐντελῶς «ἀθῶα» πράγματα τήν ἀνεξέλεγκτη κίνηση τῆς φαντασίας καί τούς ἀτέλειωτους μάταιους λογισμούς. Ἔτσι γινόμαστε τόσο τυφλοί, ὥστε δὲν διακρίνουμε ἀμαρτήματα, παρά μόνο τὰ θανάσιμα. Καί πιστεύουμε ὅτι πρέπει νά ἀποφεύγουμε μόνο ὃ, τι καταδικάζει ὁ ἀνθρώπινος νόμος! Μόλις νιώσουμε γιά λίγο ὅτι, σύμφωνα μέ τήν κοσμική δικαιοσύνη δὲν μὰς βαρύνει κάποιο σοβαρό παράπτωμα, ἀμέσως νομίζουμε ὅτι ... εἶμαστε ἀναμάρτητοι!...

πνευματικῆς, στήν ὁποία ἀναφερόμαστε, δὲν συμβαίνει τό ἴδιο. Ἐδῶ μπορεῖς νά ἔχεις τὰ μάτια ἀνοιχτά, ὅσο θέλεις! Στό θέμα αὐτό μπορεῖς νά κρατᾶς τὰ μάτια σου ἀνοιχτά γιά πάντα.

Τῆς ψυχῆς τὰ μάτια ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἄνθρωπος τὰ κλείνει μὲν, ὅταν τό θέλει· ὅταν ἀφήσει νά κυριαρχήσει μέσα του τό κακό καί ἡ ἀμαρτία. Εἶναι καί αὐτό ζήτημα, ὄχι τῆς φύσης, ἀλλά τῆς προσωπικῆς μας διάθεσης. Οὐχί φύσεως, ἀλλά προαιρέσεως.

Εὐύπνιοι νά εἶμαστε πρέπει! Τό λέω καί τό ἐπαναλαμβάνω. Γιατί ἐδῶ, σ' αὐτόν τόν κόσμο, ἔχουμε καί ἀνθρώπους ξύπνιους, πού κοιμούνται πιά βαθειά! Ἐχουμε καί ἀνθρώπους, πού ποτέ δὲν κάνουν κάτι τό καλό.

* * *

Καί γιά νά καταλήξουμε:

Δὲν ἀρκεῖ νά μὴν «κοιμᾶσαι»· δὲν ἀρκεῖ νά εἶσαι «ξύπνιος»· πρέπει καί νά ξέρεις, πού κοιτᾶς καί γιατί κυττᾶς! Καί γιά νά τό κάνεις αὐτό πρέπει νά ἔχεις τό νοῦ σου καθαρό.

Ὡστε, συμπεραίνει ὁ ἅγιος, γρηγορήσεως ἐπίτασις ἡ νῆψις ἐστίν.

Μετ.: † ὁ Ν. Μ.

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαῖον Περιοδικόν

Ἰ. Μητροπόλεως Νικοπόλεως

Ἐκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως Μελέτιος

Υπεύθ.: Ἀρχιμ. Νίκων Κουτσιδης*

Τηλ. 26820 51161* Κωδικός 1984

Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ, 48100 ΠΡΕΒΕΖΑ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2010 * Ἀρ. Φύλλου 328* Ἔτος Λ'

Διανέμεται δωρεάν * Εἰσφορές δεκτές

Γραφικὲς Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ» Α.Ε.

Τηλ. 2397 023 313 Ἀσπροβάλτα Θεσ/νίκης

